

УДК 351.746.1

DOI 10.32782/2312-1815/2024-17-6

Микола Гнатишин
ORCID: 0009-0008-1716-098X

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПОЛІТИКИ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю вивчення нормативно-правового регулювання політики безпеки в Україні як комплексного явища, ускладненого широким масивом нормативно-правових документів.

Оснovoю роботи становила система нормативно-правових актів, яка складається з Конституції України, Закону України «Про національну безпеку України», Стратегії національної безпеки України «Безпека людини – безпека країни», Закону України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики», Концепції Загальнодержавної програми «Здоров'я – 2020: український вимір», Концепції розвитку системи громадського здоров'я, Положення про Міністерство охорони здоров'я України, Указу Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України», Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України, Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», Положення про Міністерство економіки України, Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища».

У роботі використано методи аналізу, синтезу, формально-логічний та системно-структурний.

Констатовано, що в Конституції України можна простежити підхід, коли інтереси національної безпеки виступають своєрідним обмежувачем таких прав і свобод людини, як право на свободу слова і думки, на вільне вираження своїх переконань і поглядів, право на свободу об'єднання у громадські організації та політичні партії, право на мирні зібрання (статті 34, 36, 39 Конституції України).

Проведене дослідження дає змогу дійти двох важливих висновків: 1) на рівні окремих нормативних документів поняття безпеки уточнюються. Наприклад, у змісті Положення про Міністерство охорони здоров'я України згадуються поняття «безпека харчових продуктів», «безпека крові», «біологічна безпека», «радіаційна безпека»; 2) функція реалізації політики безпеки в тій чи іншій галузі покладається на такі відповідні центральні органи виконавчої влади, як Міністерство оборони України, Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство аграрної політики та продовольства України, Міністерство економіки України.

Ключові слова: безпека, нормативно-правовий акт, Закон, Концепція, Стратегія, Положення.

Вступ. У період глобалізації проблема забезпечення безпеки та розвитку для всіх країн та народів набула нового значення. Така ситуація зумовлена тим, що відбувається широкомасштабне переплетення екологічних, економічних, військових та культурних процесів не лише всередині окремих етносів, країн і народів, а й між ними. У зв'язку із цим особливо важливим є розуміння сутності безпеки не лише на міжнародному, а й на національному рівні. Існування будь-якої суверенної держави є неможливим без захисту її національних інтересів, що є ключовою передумовою для збереження та розвитку суспільства та гарантією його успішності у суспільному житті.

Сьогодні політика безпеки втілюється Україною в різних сферах, як-от національна безпека, безпека у сфері охорони здоров'я, продовольча безпека, економічна безпека, громадська безпека, екологічна безпека тощо. Комплексно розглянути ці сфери і покликана дана публікація.

Матеріал і методи дослідження. Оснovoю роботи становила система нормативно-правових актів, яка складається з Конституції України, Закону України «Про національну безпеку України», Стратегії національної безпеки України «Безпека людини – безпека країни»,

Закону України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики», Концепції Загальнодержавної програми «Здоров'я – 2020: український вимір», Концепції розвитку системи громадського здоров'я, Положення про Міністерство охорони здоров'я України, Указу Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України», Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України, Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», Положення про Міністерство економіки України, Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища».

У роботі використано методи аналізу, синтезу, формально-логічний та системно-структурний.

Так, метод аналізу допоміг виокремити з широкого масиву текстів нормативно-правових актів ті положення, що стосуються поняття «безпека» в тій чи іншій сфері. За допомогою методу синтезу було сформовано так званий об'єднаний підхід до нормативного регулювання політики безпеки у різних галузях. Формально-логічний метод використано для розуміння поняття безпеки на рівні різних нормативно-правових актів. Системно-структурний метод допоміг виокремити різні сфери, у яких може застосовуватися поняття «безпека»: національна безпека, безпека у сфері охорони здоров'я, продовольча безпека, економічна безпека, громадська безпека, екологічна безпека тощо.

Результати та обговорення. Розпочнемо з нормативно-правового регулювання юридичної конструкції безпеки на рівні Конституції України. Поняття «безпека» з'являється уже у ст. 3 Конституції України як найвища соціальна цінність людини в Україні поруч зі здоров'ям і життям, гідністю і честю та недоторканістю [1]. На нашу думку, тут поняття «безпека» застосовується в окремому, індивідуальному значенні як безпека кожної, окремої людини в Україні. Водночас із таких окремих підходів до безпеки формується загальна безпека народу України.

У статтях 16 та 17 Конституції України йдеться про екологічну, інформаційну та державну безпеку [1].

Також у Конституції України можна простежити підхід, коли інтереси національної безпеки виступають своєрідним обмежувачем таких прав і свобод людини, як право на свободу слова і думки, на вільне вираження своїх переконань і поглядів, право на свободу об'єднання у громадські організації та політичні партії, право на мирні зібрання (статті 34, 36, 39 Конституції України) [1].

Окремо варто відзначити конституційну норму, закріплену ст. 107 Конституції України щодо Ради національної безпеки і оборони України, яка є координаційним органом із питань національної безпеки і оборони при Президентові України [1].

У діалектичному взаємозв'язку перебувають категорії національної безпеки та прав людини, що являють собою як протистояння, так і єдність. З одного боку, права людини підлягають обмеженню задля дотримання вимог громадського порядку, публічного інтересу, національної безпеки, територіальної цілісності. Особливо ця теза стосується тих прав, зміст яких становить свободу дій. На рівні Конституції України вище були наведені приклади. З іншого боку, національна безпека покликана встановити режим ефективної та належної реалізації, утілення суб'єктивних прав як людини загалом, так і кожного громадянина зокрема. За таким підходом свободи та права особистості являють сьогодні один із найсуттєвіших об'єктів національної безпеки, що виокремлює цілісну систему національної безпеки людини. У 1994 р. ООН представила Доповідь про людський розвиток, де йшлося про тісний взаємозв'язок безпеки та прав людини, і було зазначено сфери, у яких має здійснюватися у будь-якій країні дотримання прав людини. До таких сфер відносилися: безпека для здоров'я, продовольча безпека, економічна безпека, особиста безпека, екологічна безпека, політична безпека та громадська безпека [2].

Звичайно, у межах даного дослідження слід згадати про Закон України «Про національну безпеку України». Цей Закон містить нормативне розуміння понять «воєнна безпека», «громадська безпека і порядок», «державна безпека» та «національна безпека України». Так, згідно зі ст. 1 Закону, національна безпека України відображає стан захищеності демократичного конституційного ладу, територіальної цілісності, державного суверенітету та інших національних інтересів України від потенційних та реальних загроз [3].

Окремо варто згадати про Розділ II Закону щодо засад національної безпеки України, у якому висвітлено правову основу та принципи державної політики у галузі національної охорони та безпеки [3].

Важливим у межах нашого дослідження є зміст положення ч. 4 ст. 3 Закону щодо того, що державна політика у сферах національної оборони і безпеки має своєю спрямованістю дотримання зовнішньополітичної, воєнної, економічної, державної, екологічної, інформаційної безпеки, кібербезпеки України, безпеки критичної інфраструктури та інші її напрями [3].

Окремо у ст. 15 Закону йдеться про Міністерство оборони України як головного органу в системі центральних органів виконавчої влади, покликаного забезпечити реалізацію та формування державної політики у сферах військового будівництва та оборони у мирний час, воєнній сфері та в особливий період [3].

Діє в Україні й Стратегія національної безпеки України «Безпека людини – безпека країни», затверджена Указом Президента України від 14 вересня 2020 р. № 392/2020. Перша структурна частина Стратегії присвячена пріоритетам національних інтересів України та забезпеченню національної безпеки, основним напрямам та цілям державної політики щодо національної безпеки [4].

Слід згадати і про Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики». У преамбулі Закону вказано, що даний нормативно-правовий акт покликаний визначити основи внутрішньої політики України в галузі розбудови державності, стимулювання розвитку регіонів та місцевого самоврядування, формування інститутів громадянського суспільства, національної оборони і безпеки, у соціальній, гуманітарній та економічній сферах, у сфері техногенної безпеки та в екологічній сфері, а також основи зовнішньої політики України [5].

Щодо сфери безпеки для здоров'я передусім варто згадати про Концепцію Загальнодержавної програми «Здоров'я – 2020: український вимір», схвалену Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2011 р. № 1164-р.

У частині Концепції, присвяченій аналізу причин існування проблеми та обґрунтування необхідності розв'язати її програмним методом, йдеться про таке. Згідно з політикою Здоров'я – 2020, яка діє у Європейському регіоні, у сучасних умовах раціональність та потенціал у роботі системи охорони здоров'я є важливим напрямом такої політики. Зміст політики у сфері охорони здоров'я, згідно з Концепцією, полягає у поліпшенні показників її функціонування та зниженні витрат через збільшення кількості інвестицій, що залучаються задля реалізації заходів, спрямованих на профілактику захворювань, зміцнення здоров'я, реабілітацію тих, хто постраждав від хвороб, та підвищення ефективності лікування [6].

Також варто згадати про Концепцію розвитку системи громадського здоров'я, схвалену Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2016 р. № 1002-р.

У цій Концепції зустрічаємо такий термін, як «біологічна безпека». У розглядуваному нормативно-правовому акті йдеться про таке. Сьогодні питання біологічного захисту та біологічної безпеки, зокрема в аспекті тих ризиків, які існують у галузях безпеки та оборони, а також з'являються у глобалізованому світі, є практично не врегульованими. До загальної системи епідеміологічного нагляду не є включеною спеціалізована установа, покликана здійснювати координацію реагування на спалахи інфекційних хвороб, що є особливо небезпечними. Суттєва частина функцій у сфері біологічної безпеки не належить до повноважень жодної з установ [7].

Цікаво, що в Концепції здоров'я населення розглядається як один з основних чинників благополуччя держави та національної безпеки, а стан громадського та індивідуального здоров'я – як запорука у суспільстві гармонійних відносин.

Як очікувані результати реалізації Концепції визначено і розроблення та реалізація регіональних стратегій, спрямованих на формування відповідального та усвідомленого відношення населення до особистої безпеки і власного здоров'я [7].

Загалом за Концепцією дотримання забезпечення повноцінного життя людей на належному рівні та збереження здоров'я розглядаються як одні з найважливіших цілей спільноти світового масштабу, що знаходить своє відображення в основних засадах європейської політики [7].

Розглядувана Концепція фіксує напрями, засади, механізми, завдання і строки побудови системи громадського здоров'я задля реалізації та формування ефективної державної політики, що своєю метою має зміцнення і збереження здоров'я населення, покращення якості життя та збільшення його тривалості, продовження працездатного, активного віку, попередження захворювань, заохочення до здорового способу життя через об'єднання зусиль усього суспільства [7].

Окремо варто згадати про Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 р. № 267. Згідно з даним Положенням, Міністерство охорони здоров'я у системі центральних органів виконавчої влади є головним органом, покликаним забезпечити реалізацію та формування державної політики в галузі охорони здоров'я [8]. У змісті Положення згадуються поняття «безпека харчових продуктів», «безпека крові», «біологічна безпека», «радіаційна безпека».

Про продовольчу безпеку йдеться в Указі Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» як одну із цілей сталого розвитку України. Варто відзначити, що досягнення продовольчої безпеки поруч із подоланням голоду, сприянням сталому розвитку сільського господарства та поліпшенням харчування визначено в розглядуваному Указі Президента України пріоритетною ціллю сталого розвитку України, адже дані цілі є другими після подолання бідності як цілі номер один [9].

Нормативне визначення продовольчої безпеки міститься у Законі України «Про державну підтримку сільського господарства України» як захищеності життєвих інтересів людини, що виражено в економічно безперешкодному доступу до продуктів харчування людиною, гарантованому державою, задля підтримання її життєвої діяльності на звичайному рівні. Даний Закон покликаний визначити основи політики держави у кредитній, бюджетній, регуляторній, цінovій та інших галузях державного управління, покликаних розвинути аграрний ринок та стимулювати виробництво сільськогосподарської продукції, а також забезпечити продовольчу безпеку населення [10].

Окреме місце щодо нормативно-правових актів, які регулюють державну політику у сфері продовольчої безпеки, займає Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України, затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 17 лютого 2021 р. № 124. Саме на дане Міністерство, згідно з Положенням, покладаються формування та реалізація державної політики з питань продовольчої безпеки держави. Також Міністерство аграрної політики та продовольства України, відповідно до покладених на нього завдань, здійснює розрахунок та проводить моніторинг індикаторів продовольчої безпеки [11].

Щодо економічної безпеки, то тут передусім варто згадати про зміст ч. 3 ст. 3 Закону України «Про національну безпеку України», де сталий розвиток економіки на національному рівні разом зі сталим розвитком держави і громадянського суспільства з метою забезпечення зростання якості й рівня життя населення визнається як фундаментальний національний інтерес України [3].

У цьому контексті варто згадати і про Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», який у ст. 2 містить принципи державного прогнозування та розроблення програм соціального й економічного розвитку. Серед таких принципів в аспекті нашого дослідження варто виокремити принцип дотримання загальнодержавних інтересів, зміст якого такий: органи місцевого самоврядування та органи виконавчої влади мають здійснювати розроблення програмних і прогнозних документів соціального та економічного розвитку, ураховуючи необхідність забезпечення реалізації економічної безпеки держави та загальнодержавної соціально-економічної політики [12].

У Положенні про Міністерство економіки України, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 459, йдеться про забезпечення Міністерством економіки України реалізації та формування державної політики у сфері промислової безпеки. Згідно з пунктом 4 Положення, Міністерство економіки України, відповідно до покладених на нього завдань, бере участь у розробленні механізму дотримання державної економічної безпеки, детінізації економіки та відповідних заходів [13].

Розуміння громадської безпеки і порядку міститься у Законі України «Про національну безпеку України» як захищеності інтересів, свобод і прав громадянина і людини, що є життєво важливими для особи та суспільства, забезпечення яких являє собою пріоритетне завдання діяльності сил безпеки, органів місцевого самоврядування, інших державних органів, їхніх посадових осіб, громадськості, які реалізують узгоджені заходи задля захисту та втілення інтересів національного рівня від впливу загроз [3].

Щодо екологічної безпеки варто зазначити, що у преамбулі Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» передбачене положення такого змісту: охорона навколишнього природного середовища, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людини, раціональне використання природних ресурсів – невід’ємна умова сталого соціального та економічного розвитку України [14].

Згідно зі ст. 3 Закону, вимоги екологічної безпеки, які є пріоритетними, належать до основних принципів охорони навколишнього природного середовища. За ст. 6 Закону забезпечення екологічної безпеки є метою розроблення та прийняття цільових державних, міждержавних, місцевих програм. Стаття 12 Закону до обов’язків громадян України відносить здійснення діяльності з дотриманням вимог екологічної безпеки [14].

Висновки. У роботі розглянуто широкий масив нормативно-правових актів, що стосуються політики безпеки в Україні. Серед них: Конституція України, Закон України «Про національну безпеку України», Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики», Стратегія національної безпеки України «Безпека людини – безпека країни», Концепція Загальнодержавної програми «Здоров’я – 2020: український вимір», Концепція розвитку системи громадського здоров’я, Положення про Міністерство охорони здоров’я України, Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України», Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України, Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», Положення про Міністерство економіки України, Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища».

Проведене дослідження дає підстави для таких висновків.

У Конституції України можна простежити підхід, коли інтереси національної безпеки виступають своєрідним обмежувачем таких прав і свобод людини, як право на свободу слова та думки, на вільне вираження своїх переконань і поглядів, право на свободу об’єднання у громадські організації та політичні партії, право на мирні зібрання (статті 34, 36, 39 Конституції України).

Закон України «Про національну безпеку України» містить нормативне розуміння аж чотирьох понять в аспекті безпеки: «воєнна безпека», «громадська безпека і порядок», «державна безпека» та «національна безпека України».

Загалом у роботі розглянуто основний масив нормативно-правових актів України щодо регулювання національної безпеки, безпеки у сфері охорони здоров'я, продовольчої безпеки, економічної безпеки, громадської безпеки, екологічної безпеки.

Можна констатувати, що на рівні окремих нормативних документів поняття безпеки уточнюються. Наприклад, у змісті Положення про Міністерство охорони здоров'я України згадуються поняття «безпека харчових продуктів», «безпека крові», «біологічна безпека», «радіаційна безпека».

Функція реалізації політики безпеки в тій чи іншій галузі покладається на такі відповідні центральні органи виконавчої влади, як Міністерство оборони України, Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство аграрної політики та продовольства України, Міністерство економіки України.

Нормативно-правове регулювання політики безпеки щодо особистої безпеки, інформаційної та політичної безпеки може слугувати предметом подальших досліджень.

Література:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Human Development Report. 1994. URL: http://hdr.undp.org/sites/default/files/reports/255/hdr_ete_nostats.pdf (last accessed – 03.05.2024).
3. Про національну безпеку України : Закон України від 21 червня 2018 р. *Відомості Верховної Ради*. 2018. № 31. Ст. 241.
4. Стратегія національної безпеки України «Безпека людини – безпека країни» : Указ Президента України від 14 вересня 2020 р. № 392/2020. *Офіційний вісник України*. 2020. № 75. Ст. 127. Ст. 2377. Код акта № 100870/2020.
5. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики : Закон України від 01 липня 2010 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 40. Ст. 527.
6. Концепція Загальнодержавної програми «Здоров'я – 2020: український вимір» : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2011 року № 1164-р. *Офіційний вісник України*. 2011. № 90. Ст. 32. Ст. 3273. Код акта № 59230/2011.
7. Концепція розвитку системи громадського здоров'я : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2016 р. № 1002-р. *Офіційний вісник України*. 2017. № 1. Ст. 71. Ст. 21. Код акта № 84347/2016.
8. Положення про Міністерство охорони здоров'я України : Постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 р. № 267. *Офіційний вісник України*. 2015. № 38. Ст. 86. Ст. 1141. Код акта № 76798/2015.
9. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30 вересня 2019 р. *Офіційний вісник України*. 2019. № 79. Ст. 7. Ст. 2712. Код акта № 96305/2019.
10. Про державну підтримку сільського господарства України : Закон України від 24 червня 2004 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 49. Ст. 527.
11. Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України : Постанова Кабінету Міністрів України від 17 лютого 2021 р. № 124. *Офіційний вісник України*. 2021. № 17. Ст. 223. Ст. 676. Код акта № 103132/2021.
12. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України : Закон України від 23 березня 2000 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 25. Ст. 195.
13. Положення про Міністерство економіки України : Постанова Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 459. *Офіційний вісник України*. 2014. № 77. Ст. 116. Ст. 2183. Код акта № 74037/2014.

14. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25 червня 1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 41. Ст. 546.

References:

1. Konstytutsiia Ukrainy [The Constitution of Ukraine]. (1996, June 28). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Bulletin of Verkhovna Rada of Ukraine*. № 30. St. 141. [in Ukrainian]
2. Human Development Report (1994). URL: http://hdr.undp.org/sites/default/files/reports/255/hdr_etc_nostats.pdf (last accessed – 03.05.2024) [in Ukrainian]
3. Pro natsionalnu bezpeku Ukrainy: Zakon Ukrainy [On national security of Ukraine: Law of Ukraine]. (2018, June 21). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Bulletin of Verkhovna Rada of Ukraine*. № 31. st. 241. [in Ukrainian]
4. Stratehiia natsionalnoi bezpeky Ukrainy «Bezpeka liudyny – bezpeka krainy»: Ukaz Prezydenta Ukrainy № 392/2020 [Ukraine’s national security strategy «Human security – country security»: Decree of the President of Ukraine № 392/2020]. (2020, September 14). *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy – Official Gazette of Ukraine*. № 75. St. 127. St. 2377. Kod akta № 100870/2020. [in Ukrainian]
5. Pro zasady vnutrishnoi i zovnishnoi polityky: Zakon Ukrainy [On the principles of domestic and foreign policy: Law of Ukraine]. (2010, Jule 1). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Bulletin of Verkhovna Rada of Ukraine*. 2010. № 40. St. 527. [in Ukrainian]
6. Kontseptsiiia Zahalnodержavnoi prohramy «Zdorovia – 2020: ukrainskyi vymir»: rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy № 1164-r. [Concept of the Nationwide program «Health – 2020: Ukrainian dimension»: Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine №. 1164-r]. (2011, October 31). *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy – Official Gazette of Ukraine*. № 90. St. 32. St. 3273. Kod akta № 59230/2011. [in Ukrainian]
7. Kontseptsiiia rozvytku systemy hromadskoho zdorovia: rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy № 1002-r. [Concept of the development of the public health system: order of the Cabinet of Ministers of Ukraine №. 1002-r]. (2016, November 30). *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy – Official Gazette of Ukraine*. № 1. St. 71. St. 21. Kod akta № 84347/2016. [in Ukrainian]
8. Polozhennia pro Ministerstvo okhorony zdorovia Ukrainy: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy № 267. [Regulations on the Ministry of Health of Ukraine: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine №. 267]. (2015, March 25). *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy – Official Gazette of Ukraine*. № 38. St. 86. St. 1141. Kod akta № 76798/2015. [in Ukrainian]
9. Pro Tsili staloho rozvytku Ukrainy na period do 2030 roku: Ukaz Prezydenta Ukrainy [On the Sustainable Development Goals of Ukraine for the period until 2030: Decree of the President of Ukraine]. (2019, September 30). *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy – Official Gazette of Ukraine*. № 79. St. 7. St. 2712. Kod akta № 96305/2019. [in Ukrainian]
10. Pro derzhavnu pidtryмку silskoho hospodarstva Ukrainy: Zakon Ukrainy [On state support of agriculture of Ukraine: Law of Ukraine]. (2004, June 24). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Bulletin of Verkhovna Rada of Ukraine*. № 49. St. 527. [in Ukrainian]
11. Polozhennia pro Ministerstvo ahrarnoi polityky ta prodovolstva Ukrainy: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy № 124. [Regulations on the Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine № 124]. (2021, February 17). *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy – Official Gazette of Ukraine*. № 17. St. 223. St. 676. Kod akta № 103132/2021. [in Ukrainian]
12. Pro derzhavne prohnozuvannia ta rozroblennia prohram ekonomichnoho i sotsialnoho rozvytku Ukrainy: Zakon Ukrainy [On state forecasting and development of economic and social development programs of Ukraine: Law of Ukraine]. (2000, March 23). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Bulletin of Verkhovna Rada of Ukraine*. № 25. St. 195. [in Ukrainian]
13. Polozhennia pro Ministerstvo ekonomiky Ukrainy: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy № 459 [Regulations on the Ministry of Economy of Ukraine: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine]. (2014, August 20). *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy – Official Gazette of Ukraine*. № 77. St. 116. St. 2183. Kod akta № 74037/2014. [in Ukrainian]
14. Pro okhoronu navkolyshnoho pryrodnoho sredovyshcha: Zakon Ukrainy [On environmental protection: Law of Ukraine]. (1991, June 25). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Bulletin of Verkhovna Rada of Ukraine*. № 41. St. 546. [in Ukrainian]

Mykola Gnatyshyn. Legal regulation security policies in Ukraine

The relevance of the study is due to the need to study the normative and legal regulation of security policy in Ukraine as a complex phenomenon complicated by a wide array of normative and legal documents.

The basis of the work was the system of normative legal acts, which consists of the Constitution of Ukraine, the Law of Ukraine «On National Security of Ukraine», the National Security Strategy of Ukraine «Human Security – the Security of the Country», the Law of Ukraine «On the Basics of Internal and Foreign Policy», the Concept of the Nationwide Program «Health – 2020: the Ukrainian dimension», the Concept of the development of the public health system, the Regulation on the Ministry of Health of Ukraine, the Decree of the President of Ukraine «On the Sustainable Development Goals of Ukraine for the period until 2030», the Law of Ukraine «On State Support of Agriculture of Ukraine», Regulations on the Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine, Law of Ukraine «On State Forecasting and Development of Economic and Social Development Programs of Ukraine», Regulations on the Ministry of Economy of Ukraine, Law of Ukraine «On Environmental Protection».

Methods of analysis, synthesis, formal-logical and system-structural methods were used in the work.

The work stated that in the Constitution of Ukraine it is possible to trace an approach where the interests of national security act as a kind of limiter of such human rights and freedoms as the right to freedom of speech and thought, to the free expression of one's beliefs and views, the right to freedom of association in public organizations and political parties, the right to peaceful assembly (Articles 34, 36, 39 of the Constitution of Ukraine).

The conducted research allows us to reach two important conclusions: 1) at the level of individual regulatory documents, the concepts of security are clarified. For example, the contents of the Regulation on the Ministry of Health of Ukraine mention the concepts of «food safety», «blood safety», «biological safety», «radiation safety»; 2) the function of implementing the security policy in one or another field is entrusted to the relevant central bodies of the executive power, such as the Ministry of Defense of Ukraine, the Ministry of Health of Ukraine, the Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine, the Ministry of Economy of Ukraine.

Key words: *security, regulatory act, Law, Concept, Strategy, Regulations.*